

מלכות שבת

אחרי שתורה פחמורה כ"כ בעונשו של המחלל שבת, מן פראוי שתפרש מה נחשב לחילול שבת - מהי הפדדרה של מלכות שבת, וכך מפורש בר"מ?

1. שבת ד"ה, ב' ורש"י

פתורה פקדימה איסור מלכות שבת למלות בן המשכן למדד שכל מלכות שבת שנתאווין לעשותה בבן המשכן איסורה בשבת - וכך מפורש בר"מ:

2. שבת ד"ה מ"ט ע"ב, דתנא אין חיובין ... דרק רשות פרהים

בחור שלכא כל פאולה ששבו בבן המשכן נקראת מלכות - ובו פיתה קושית פלג' בהולכות מרה"י דרה"י - ובמסקנת פלג' כשרה"ר באב"מ, כנראה יש לא רק פאולה אלא גם שינוי מפותי מפנ"ב שפי' למלכות פחדש; וכ"כ פדדרה של מלכות שבת, פ"א לפאול שינוי באיזה חומר או חפץ (כולל שינוי מקום מפותי) ובתנאי שינוי כזה פי' מוכרח בבן המשכן.

3. ב"ב קנ"א ד"ה ב' ע"א, גבי שבת תנן ... אלא חדא ורש"י

פאשה אב ותולדה שלו בשבת חייב חטאת אחת (פלג' לא פסבירה מה זו תולדה)

4. שבת ד"ה ס"ח ע"א סוף המשנה, פאשה מלכות פרהים...

במשנה למדנן יש עוד ענין פנקרא, מציין מלכות אחת - מלכות (ולא תולדה) פדומה לעוד מלכות וחיוב חטאת א' על שתיפס כמו באב ותולדות

5. רמב"ם פרק ז' שבת פ"ד א' ו', ומלכות פ"ד ד', ודע ... דעת רבינו

אם פפאולה דומה לפאולה שפיתה במשכן בשינוי קב"ת פוי אב מלכות מציין פאב שיה' במשכן, אב"ל כשהפאולה שונה למלכות אלא שפכתית דומה למש"י במשכן - נקרא תולדה. וכל"מ חייבים מדאורייתא

6. רמב"ם פרק א' שבת פ"ד ב' ד', וכסף המשנה פ"ד ד'

חיוב - פירושו מיתה או חטאת, פאור - חייב מכות מרדות (דרבנן), אינו חייב - איסור ואינו לוקה אפי' מדרבנן. מותר - מותר לכתחלה.

מפתח לפרמב"ס פלכות שבת

פרק א'	כדלי מלאכה וחייבה
ב'	יוליאויס מן פכלד - סכנ
ג'-ד'	פלכות ערב שבת
ה'	פדלקות נרות
ו'	אמירא לנכרי
ז'-י"ט	מלאכה דאורייתא (י"ב - י"ט פוליאויס)
כ'	שביתת בהמתו
כ"א-כ"ג	מלאכה דרבנן
כ"ד	שבתיים
כ"ה-כ"ו	מוקלי
כ"ז-כ"ח	תחום שבת
כ"ט	קידוש
ל'	כבוד ואונג שבת

המדגן שיצור כמות הבישול פדחש בכדי לחייב אונש או קרבן ופואו כגרוזרת במאכול. כדי רחיצת אבר קאן במים (ושאר משקין - אס צאונים בישול דפי רע"א ברמב"ם - לכאורה ברביעית). וסמאנים דפי שימש, ארתו אע"פ דברר את שיצור איכות הבישול - אד כחפ זריכה אותה ארוזרת לרפגש לכדי שנחשיבה למבושד?

1' מנחות דף ג"ז ע"א, גופא אמר רבה ... במקום אחד אחד חייב, ורש"י

דפי שיטת זו - אס נלדף השר שליט מכמה שפדחק לזלמותו כבר נקרא זלוי וחי"ב - בתנאי שכגרוזרת השר נלדף כק מצבר דעבר (דאז פ"ו אוכלים אותו מפני פדחק), אבול אס אשפ זלדייפ ככאת (שליט) בכגרוזרת השר אל פני שטח הפשר - אצ"פ שזלדף כגרוזרת - פסור, שפרי אנשים דא יטריחו את אצמס דקלף את פחלק פזלוי ולאוכלו כשטס אותו חלק דא נלדף כל זורכו. אבול במקרה ולדף כגרוזרת א"פ השטח זלדייפ אמורה. אז כבר מסתבר שמישפו יחתוק את הפשר ויאוכל את פחלק פזלוי, ולכן חי"ב - ובתנאי שכל כגרוזרת פ"א במקום אחד, אס פ"א מפוזרת אל שטח הפשר - אס אס פ"א זלוי דגמרי - אין פדחק דחתוק חתיכות אצטענת ולאוכלן.

2' רש"י שבת דף כ' ע"א ד"ה בן דרוסאי

בן דרוסאי פ"ה דיסיס ותמיד בורח ולאו פ"ה לו זמן לחכות אד שיתבשל מאכולו כ"ז

3' שם במנחות, ואיכא דאמרי ... וג' מקומות

דפי פ.איכא דאמרי אס נלדף כל זורכה בסך פכל כגרוזרת חי"ב אצ"פ שפ"א מפוזרת אל שטח הפשר - משפ פה - משפ סם (ולכאורה ס"ל בנלדף כ"ז נקרא בישול א"ל אס אין פדחק דקלף את הפתיים (ולאוכלו)

4' רמב"ם פרק ט' שבת פלפול, ורש"י דף נ"ג, ופסק ... אכ"ל

רמב"ם פסק כפאיכא דאמרי, וחולק אל רש"י בשיצור מבר"ד (לרש"י שליט בישולו ולרמב"ם ח"י). וז"ל שיצור איכות הבישול כדי לחייב אונש או קרבן פואו כדי שיפ"א ראוי לאוכלו א"פ פדחק. ובאופן שלמאשפ פ"ו בני אדם אוכלים אותו א"פ פדחק (נלדף מבר"ד דין) או שפזיע דבישול אמור אפי' באופן שלאו פ"ו אוכלים אותו (ב' ז' מקומות). ומסתבר אין נפק"מ בין זלדייפ אל פאש דבין בישול במים, ואפי"ה בתנור וז"ל בשמן - אס נכאכל א"פ פדחק (ופיינ שיצור מאכול ב"ד ח"י). וכן דפי פכל-בו ולפי פמ"ב בשיטת רמב"ם בשיצור לחייב מ' שמחמם מים ז' דפיות פ.מאכול בן דרוסאי' של מים חמים דפיינ מה שפ"ו נחשבים למים חמים א"פ פדחק. אוולם לרמב"ם דפירוש רע"א (כפי פבנתנו בה דע"ל דף #109) פ שיצור במים תלוי במה שראוי דרחי"ב. ובאמת, פשיצור דחימס מים מפורש בגמ':

5' שבת דף מ' א"ב, ת"ר מביא אדם קיתון ... שיפשר, א"ר יפודו אמר שמואל ... נכית'

פשיצור במים ושמן פואו יד סולדת בו - דפי פכל בו מ"ב ברמב"ם פואו פשיצור של מאכול ב"ד בנזגים, לרע"א ברמב"ם פואו פשיצור במה שנגע דרחי"ב.

6' שמירת שבת כפלכתה פרק א' אות א'

7' שו"ת אגרות משה חלק או"ח ד' סי' א"ד תשובה ט', ... בצלמנו

שיצור יס"ב דפי רש"י איוצרבק (פמובא בש"כ) 45°, ולפי ר"מ 43°

ופנה. בח"י שיצור בכמות דפיינ פחות מכגרוזרת במאכול וכו' קי"ל שאצ"פ שאין חי"בים אליו. מ"מ אסור מפ"ת (ופואו מפורש בגמ' דף א"ד). כאן ראינו בגמ' שבח"י שיצור באיכות מותר דכתחלה (מביא אדם קיתון ... מביא אשפוק...)

8' תוס' שבת דף מ"ח ע"א ד"ה נכא ממיחם בסוף, ונראה לרשב"א...

שיטת ר"ש בתוס' שבמקום שיוכלו פמים דפזיע לסי"ב אסור דפניחם א"ל דרעז אגרה אסנה יאשכחם אד שיתבשל (ולכאורה פ"ה שאסור דפניח מאכול חי סמוך לאש כ"כ אד אס פ"ה שוכחו סם פ"ה נלדף כשיצור מאכול ב"ד) ופ"א שפתירה (בדף מ') איירי באופן אצ"א דפזיע לסי"ב

9' רש"י דף מ' א"ב ד"ה דא שיחמו, וד"ה דא בשביל שיבשל

רש"י דמד את דברי פגמ' כפסוק - שמתר אפי' במקום שיוכל דפזיע לסי"ב ואין אגרה

10' שו"ע או"ח סי' ש"ח סעיף י"ד ורמ"א, ומ"ב ס"ק ז"א

פשו"ע פסק כר"ש בתוס', ופרמ"א שפסק בן פפירות לכאורה סובר כמו פכל בו או כמ"ב ברמב"ם, שפרי דפי רע"א ברמב"ם א"ל אס בישול פירות אסור מדרבנן לכאורה אגרת פ"ה שפ"ה פירות פ"א אגרה לזגרה.

וב"כ שיפ"ה, לכאורה מותר דכתחלה לחמס מאכול חי בשבת פרה יותר מכדי שפ"ס"ב ובלבד שפואו במקום דלדא יוכל דפזיע למאכול ב"ד

חזון איש או"ח סי' ג' ס"ק ט', ונראה ... כעין ח"י שיצור

פחזו"א מסתפק אס אסור מדרבנן או מפ"ת - ופואו פל"א

שמירת שבת כהלכה 6

שיעור החום לענין איסור בישול הוא, בדרך כלל, החום שהיד סולדת בו (ב), דהיינו לא פחות מארבעים וחמש מעלות צלזיוס (ג).

7 אגרות אורח חיים משה

ג) מהו שיעור החום שיש לחוש בו לחומרא ליס"ב, ובאיזה שיעור הוא דאי יס"ב.
תשובה: מהראוי להחמיר כמדומני בשיעור ק"י (43 מעלות צלזיוס) הוא כבר חום גדול שיש לחוש ליד סולדת כפי מה שבדקנו בעצמנו.

חזון הלכות שבת סימן נ איש

ונראה דכל שנעשה יד סולדת יש בו משום חשש, אע"פ דלענין חיוב לריב שיחששל כוונת מ"מ איסורא איכא כל דנעשה יד סולדת, ואפשר דאסור מה"ח כעין חזי שיעור,

צד כאן אסקנו באבות מלאכות מצין אופה - בישול מאכלים וסמנני לביצה, וחימום מים על כד פירושיו. אתה נצבור תלמידותי -

1' שבת דל ע"ד ע"ב, אמר רב אחא בר רב אריא ... ואיקויעא ... קמ"ד, ורש"י

לפי רש"י כתוב כאן שיסודו של מלאכת אופה הוא ריבוק ע"י חום, פאש ולכן במקשה יתד לח בתנור פוינן פוארים וקמ"ד שלפני שמתייבש למארי מתרכב וחיבים על אותו ריבוק. (ובמרתיה את הצפת קמ"ד דריבוק לזמן באופן אחר כ' חזור לאותו מ"ב שפ"י בו לפני פריבוק ע"כ חי"ב). ופנע רש"י תרגם סיכתא יתד - והוא על ע"ב - אבד בר"ח מובא פירוש אחר -

2' רבינן חננאד שם בסוף, ויש מי שמומרים סיכתא ... מבעל פא'ו

לפי פירוש זה מוזכר בייזור כלי חרס מלמדי בהמה - ובתפליק, פתנור מחמם את הפלעים צד כדי לבינן (ואז חי"ב משום מבציר שפ"י בוצרים עמ"כ פ"ס מתחזקים - ולכאורה למד את פ"כ"א וקמ"ד כרש"י וחי"ב על פריבוק שלפני הפליבן - אבד מפרמב"ס משנע אחרת -

3' רמב"ם פרק ט' שבת הפלכה ו'

פרמב"ם פ"ד' יסודו של בישול כמרפה פקשה או מקשה פרק - וא"כ לא שייך לפרש פקמ"ד למ"ש ש"ס ריבוק, שפ"י על הפקשה עצמה חי"ב!

4' לחם נשנה שם

לפי הלח"מ פ"ה"א פיתת שם גללים וגם חרס פ"ס קשים וא"כ לא שייך לחיבו משום בישול שלכא פקשה אלכא דבר שפ"ה קשה, קמ"ד שבתחלת התפליק נתרכב וממילא בסוף פקשה דבר רק. ויז"א שלפ"י יסודו של בישול הוא ריבוק ולרמב"ם על פקשה פרק.

5' משנה ברורה סי' ש"ח ס"ק א', המתיק ... דאורייתא, ושפ"י אות ב', ג'

פמ"ב פ"י שפחיו בחרס הוא על פריבוק וכו' שר"ינן לפרש בר"ח, ובסוף פ"ב"א דברי פרמב"ם על דפקשות את פרק פ"י בישול - וא"כ למד לא נח"ב אותו במלך הפקשה?

6' שפ"י שם אות ד'

לפי פמ"ב לא חי"ב פרמב"ם על פקשה פרק אלכא על מה שבהתחלה מתרכב! וא"כ - לרש"י וגם פרמב"ם לפ"י פ"ה"ב פ"ה"א ריבוק, וללח"מ פרמב"ם מוסיף על פקשה.

תלמד אחרת שפזכיר פרמב"ם פיתת חימום מתכת צד שתעשה חלל -

7' רמב"ם פרק י"ב שבת סוף הפלכה א', הפחמס... ופגת פראב"ד ... קמ"ט

כאן חי"ב פרמב"ם משום מבציר ופראב"ד אצן שפ"ב בישול

8' למ"ד משנה שם ד"ה הפחמס ... ברור

פמ"ב אצן פ"ס פ"ד בר פנתחמס בוצר אין זה בישול - וז"ע מפרק ט'

9' לחם נשנה שם ד"ה הפחמס ... בלד"ד, ושפ"י סי' ש"ח אות א'

הלח"מ פ"י דברי פמ"ב - על פריבוק חי"ב משום מבשל, ובשואר פ"י מבציר - ופמ"ב כנראה סובר כן הפלכה. פחז"א פ"י את דברי פרמב"ם באופן אחר -

10' חזון איש או"ח סי' נ' ס"ק ט', ... ולא משום מבציר

לפי פחז"א פמ"ב את פמתכת כדי לרככו חי"ב משום בישול, כדי לרפו - משום פבציר - ובזה מפרש פשינ"י בלשון פרמב"ם שפ"ט כתב, צד שתעשה חלל, ובפ"ב כתב, כדי לרפו במ"ס. (ולכאורה ראוי בר"ח - לצי"ט 2 - שחי"ב משום שתי"ס)

11' חזון איש, ויש לצי"ט ... פברצל משום מבשל, צד ... במחור

פחז"א פסתפק - לשיטתו של פרמב"ם פכד תלמי בכוננו - איך פ"ד"ן א"ס לא כוון לא לריבוק ולא לצי"ט - ופנב"מ למאשה פ"ב בפ"ד ליקת מנורה שמעמית כשפחוס מתלבן וכוונתו לאור - ולפי פראב"ד לז"ע פ"י בישול - ד"כ אסר, ופ"ט ש"ס על א"סור ב"ן בחיבור פמנורה לז"ע.

<p>11 ויש לצי"ט באינו מכוין לא לרף ולא לרכך א"ס יש צו משום מבשל ואחרי שקשה לעיור על דעת הר"מ צוה ודעה הראב"ד ד"ף במחמס לרף יש צו משום מבשל, לעולם אסור לחמם את הברזל משום מבשל.</p> <p>מ"ן האמור נלמד דהמוליק נר המשלל צבת, יש צו משום מחמם את הברזל שיש צו משום מבשל</p> <p>עוד יש צוה משום חיקון מנה כיון שמעמידו על תבניתו לזרם את זרם המשלל בחמירות, וקרוצ הדבר זה צוה מו"ח, כעושה כלי, וכש"כ כאן שכל החושיין מחובדין לביח והו"ל כבוה במחור</p>	<p>12 ט) כתב הר"מ פ"ט ה"ו דהנחיק את המחכת או המחמם עד שמעשה גחלת ה"ז חולדה נובל, ובפ"י ב"ח כ' דהנחמס את הברזל כדי לרפו צמים ה"ז חולדה נובעיר, נראה דהכוונה כדאן משנה את שרש הנולחה, דא"ס נחיק או עושה גחלת ורולה בגחלתו כיון שרולה לעשות נקשה ובשהוא גחלת הוא רך לרקע ולהשקיע צו זורה אז מלאכתו נקבעת לחולדה נובל, ואין כאן מבציר, וכשאין ר"מ לרככו רק לרפו ומלצו צביל לרפו אז אין כאן ציטול אלא מבציר, וברזל דנקיע הוא לזוגנא וה"ה שאר מחכת א"ס שייך בהם יצורף, אבל הרבה מן המחכת נחבין ואינם נעשים גחלת.</p> <p>ודעת הראב"ד שם דלעולם מחמם ברזל, משום מבשל ולא משום מבציר.</p>
---	--

למדנו שהפחד דבר של מלאכה היא תיקון ולא פאזנה. ולכן פסק הרמב"ם שהמבשול דבר הנאכל חי (ולפי המ"ב
פכוננו לדבר שאין הבישול משיחו) פאור - שאין חימום נקרא תיקון (חז"ל מבאים - ושם). באותה הלכה פסק
הרמב"ם גם המבשול דבר המבשול כבר. ומקורו ממנה מפורשת -

1' שבת דל קמ"ה ע"ב במשנה, כל שבא ... לשרותו בחמין בשבת ורש"י

מותר לרכך מאכל מבושל ע"י פשרותו במים רותחים בשבת (ומה שכתב הרמב"ם פאור - ולא מותר - מדובר
בשמנחו על האש בשבת כמפורש בדבריו. וזה אסור מדברנו - נצטוק בו לקמן - אבל כאן במשנה פתחו
לשרותו בחמין על האש)

ופנה, המבשול דבר מבושל יתכן ומשיחו פרבה. ובכל זאת לא נחשב מלאכה - שבתחלה נקרא מבושל
וצכיו נקרא מבושל ואין כאן שינוי. וא"כ יש לחקור אם בישול מאכל מצד שבת כמאכל ב"ד ובשבת פתחו
לאוכלו ולאר את בישולו פאור גם זה יחשב לבישול אחר בישול' ופאור או לא?

2' חידושי הרשב"א שבת דל ע"ג ע"א ד"ה אמרא ... בכלי ראשון

לפי הרשב"א אין בישול אחר בישול אפי' אם לא נתבשל אלא כמאכל ב"ד ופביא ראו"ה מנה עסו ישראל
בישול מאכל כמב"ד ולאר א"י את בישולו לא נאסר מדין בישול אכ"ס.

3' רמב"ם פרק ט' שבת דל ט', המבשול עד פאור... וכו' משנה ... מיחייב

לפי הרמב"ם כל שבא נתבשל כל לזרוב עדיין חיובים על בישולו

4' שו"ע אורח סי' שייח סעיף ד', ואם לא נתבשל ... באורו רותח, ומ"ב ס"ק כ"ו

השו"ע פסק כרמב"ם - וא"כ לחמם מאכל חי עד לפחות מי"ב מותר - וא"כ הוא במקום שיוכל להתבשל
ואז אסור מדברנו. לחממו עד שפי"ב בדבר יבש (במקום שא"כ להתבשל) אסור רק לפי פחז"א - עד
שיתבשל כמב"ד. לחממו עד שיתבשל כמב"ד אסור מפי"ב לכ"ז. אוכל שנתחמם לפני ששבת לי"ב (ופאור חי)
לפי פחז"א עדיין אסור לחממו יותר ולכ"ז אסור לחממו עד שייע' למב"ד. אם נתבשל כמב"ד עדיין אסור
לבשלו יותר וחיוב מפי"ב. אוכל שנתבשל כ"ז אין בו בישול מפי"ב.

ע"כ עסקנו במאכלים יבשים ופוקבצה הפלכה שאין בא"ב. בנמצא עלנדים יש מקום לומר שהדינים ישתנו.
ראשית כל, לפי רצ"א פרי חימום מים ושמן חשוב מלאכה גדלה מתקנם לרחי"ב וסיכה - וא"כ אין סברא
לפאור המחמם מים שנתבשלו פאור אם כעת הם לוננים. ואפי' לפי הכל בו ולפי הרמב"ם לפירוש המ"ב שייך
בישול במים מפני שמשיחו איך נחלק בין בישול לוננים שכל נתבשלו לבישול לוננים שנתבשלו פאור. בדן זה
נחלקו הראשונים -

בפרק במה מדליקין מ"ינ ד"נ פאננה ובי' מפה פואו אסור פאננה בשבת אף בדבר שאינו מוסיף פבל - אסורו
חז"ל לפוריד קדירה חמה מלה פאש ולכסותה לשמור על חומה אצ"פ שפכ"סו לא נצשה מחומר שמאכלו טי"ר
חוס...

5' שבת דל ע"ג ע"א, אמר רבא מפני מה... שנה ירתיח, ורש"י ד"ה משכח, ...

שי"ת רש"י היא שמשו חז"ל שנה כשיבא לכסותה ימ"א שנתענה וירתיחה בשבת

6' רא"ש שבת פרק שלשי סי' י"א ... מבשול בשבת, למדנו ... דבר יבש

הרא"ש פ' שלפי רש"י יש בישול אחר בישול בלח שנתבשל פהבישול פראשון בלח

7' רבינו ירוחם נתיב י"ב חלק ט', כי כל דבר שנתבשל ... בדבר יבש

לרבינו ירוחם אין חיוב בחימום לח שנתבשל ונ"א א"כ פבישול פשנ' גם פשיח את אעס פתבשיל (מלמחן'
פירוש מתכו"ל מרבי בישול)

8' חידושי הרשב"א שבת דל מ' ע"ב, מ"מ מסתברא ... סודרת בו מותר

הרשב"א עוסק בגזרת פרי"ש (לעיד דל' #3 מ"ס' 8) של חימום במקום שיוכל להתבשל ומתיר אם נתבשלו פאים
ופשמן אצ"פ שנתבשלו - וא"כ לרש"י יש בא"ב בלח. לרבינו ירוחם רק במלמחן ו"ל. ולרשב"א אין בא"ב אפי'
בלח שנתבשלו

9' שו"ע אורח סי' שייח סעיף ד', ... מותר לשרותו בחמין בשבת, ומ"ב ס"ק כ"ה

השו"ע פסק כרש"י. הרמ"א פביא רבינו ירוחם (אבל פב"ח ופג"א פסקו כרש"י). ופריש"א לא פוזכר

ופנה לשיטת רש"י שיש בא"ב בדח שנלעג אדיין חסר לען פאדערט, זונן' -

נ"ב פ' ס"ק כ"ד ... אחר בישול, ושפ"ז אורח ע"ד

פב"י פ' שירותי' בדעשן חז"ל פוא יס"ב, ובפחות מיס"ב נקרא זונן
ופנה באותו סימן בשו"ע חזרת עלין אותה הפלכה - אבדל בשני

ש"ע אורח סי' ש"ח סעיף ט"ו ורנ"א

פרנ"א כאן פביא שיטת פרש"א (פתנאי שפוסף שלכא ע"ע פוא בדלל איסור דרבען פנכר ע"ע -
ס"ח ו' בסודרי"ס), ובסוף כותב פרנ"א שפאנפ"ע דפקדום דא נלעג דלמרי (אצ"פ שאין פ"ד סולדת בו) ול"א
פירש דלמרי

נ"ב פ' ס"ק ז"ג

פנ"ב פ' פ' פוא דא נלעג דלמרי סומכ"ס ע"ע שיטת פרש"א שלכא נתבטל פבישול פראשון - ונ"א פ' פ' פוא
נלעג דלמרי אין לסמוך ע"ע פרש"א אדלכא אוסרי"ס כרש"י. פחז"א פבין את דברי פרנ"א באופן אחר -

חזון איש אורח סי' ע"ז ס"ק י"ג, וכתב פרנ"א ... נכרת'

דפי פחז"א פסק פרנ"א כרש"א אדלכא שנפ"א דפחז"א נלעג דלמרי גזר"א דא דלמרי פ' פ' פוא
ק"ע שאין בא"ב בדח שלכא נלעג, ובנלעג דפי פנ"ב יש בא"ב - וחי"ב מפ"ת - דפי פחז"א אפי" נלעג אין
בא"ב אדלכא שנפ"א דלמרי

2 דף ל"ט ע"א. גמרא כל שבא בחמין מלפני השבת שורין אותו
בחמין בשבת, פי' שבא בחמין מלפני השבת ונתבשל כמאכל ב"ד
דשוב אין בו משום בשולי עכו"ם והלכך שורין אותו אפילו בחמין
בכלי ראשון אבל אם לא נתבשל כמאכל בן דרוסאי והוי דבר
שמתבשל בכלי ראשון

7 כי כל דבר שנלעג אפילו מזבול כל לרכו
ויש בו רוטב ומלממק ויפה לו יש בו משום בישול ולפי' אין מניחין
אותו כל כך סמוך למדורה ממקו' שהיד סולדת בו אלא צרחו' כדי
שלא יהא מלוחו מקום יד סולדת בו והא דלמרי' למעלה כל שבא
בחמין מע"ש שמוחר לחממו מיירי בדבר יבש

8 ומ"מ מסתברא דאינו אסור כנגד המדורה ולא בכלי ראשון
אלא צונן שלא נתבשל וגזרה הפשר אטו בשול אבל צונן שנתבשל
אפילו בכלי ראשון או כנגד המדורה ואפילו במקום שהיד סולדת בו
מותר

חזון הלכות שבת סימן לו איש

וכתב הרמ"א דאין נוהגים להקל כדעת הרשב"א והר"ן דאפילו
בדבר לא אין בישול אחר בישול אף שנלעג אלא שאין אנו
מקילין אלא בלא נלעג לגמרי, והנה מעיקר הדין אין שום מקום לחלק
בין נלעג לגמרי ללא נלעג לגמרי וכל שאין היס"ב חשיב מן הדין
לזונן וע"כ שאנו חופשין לעיקר הדין כדעת הרמב"ם והרשב"א והר"ן
שאין איסור לחמם אה העונן המבושל, אלא מפני שלא יבואו להקל
בחיים לא נהגו להקל בצונן שאין מנימחו נוכח.

המשנה בשבת (קמ"ה ע"ב - דף #5 ס"ו) הניחה לנו יסוד - שאין בישול אחר בישול. לפי רע"א ברמב"ם באר
המשנה לחדש שמפ"ת מלאכות בישול היא ייטור אובד מחומר שאינו ראוי לאכילה. יול"א א"כ שרמב"ם כל
דבר - בין לח ובין יבש - שנתבשל או תוקן ע"י איזה תפליך אחר (אפי" כביש או מליחה - וכ"ש אפי" ור"י)
ד שראוי לאכילה שלט"א ע"י פדחק, שוב לא שייך חיוב דאורייתא בבישול. במ"ס ושן שפ"ס כלול"ם במלאכה
אחרת (מאן מלאכות בישול) - דהיינו חימום - אמרנו מסברא (דף #5 ס"ו 4 בהערה) שכל שנתבשל ד שראוי
פי"ס ב חיובים על חימום.

לשבת פכ"ב-ג, וכן לפירוש הפ"ב ברמב"ם (אשר דייקנו מרמ"א - דף #3 ס"ו סו מסתמך פסק כשיטתם)
הודירה מלאכות בישול כייטור או תיקון מאוכל ע"י חוס, וא"כ יש מקום להבדלת המשנה לדברים אשר בבישול
השני לא יתקן אותם באופן משמעותי. כך פירשנו את שיטת רש"י שיש בישול אחר בישול בלח אחרי שנתבשל
בכל זאת, דבר שנתבשל כל לירכו - ופ"א יבש - אין איסור דאורייתא בבישולו עוד ואפי" שמתאחד ופ"א לו.
כנראה אין פ"א חוק נחשב לשינוי מפותי דחיבו משום ממש. ועדיין יש מקום לחקור הרבה שאולות לשיטת אלו -
מ"ס שפוחחו מ"ע ד שפ"ס"ב ופ"א נ"ע - פ"א מ"ת מותר לפרתיחם בשבת? (במ"ס אחרות - פ"א
י"ב נתבשל מ"ב"ד או לבישול כ"ט) ומה פ"ד ב דבר שנתבשל כ"ט ופ"א יבש ונ"ע ל"ארי - פ"א מותר מ"ת
ל"בש"ל פ"א א"י בבישול יפ"כ ל"ב"ד ע"י? ומה דין בישול דבר שנתבשל או נ"אפ"כ כ"ט - פ"א השינוי נ"ע
לבישול נקרא מלאכה? וכן ל"ב"ב בישול מאוכל כבוש או מליח. בשאולות אלו נצטק כ"אן.

א. פרתחת מ"ס שפוחחו מ"ע ע"ס"ב ול"א נ"ע.

¹חידושי הר"ן שבת דף מ' ע"ב ד"ה שן, ואכשיו למדנן ... ל"כא

הר"ן פתיר - נמ"א מ"ס שפ"ס"ב נקראים נתבשלו כ"ט

ב. דבר יבש שנתבשל כ"ט ונ"ע ל"א ע"ס"ב פ"א י"ב כשפ"א יפ"כ"נ ל"ע:

²ש"ע א"ח ס"י שייח סע"ז דברי המחבר

הש"ע פתיר חימום ע"ס"ב של שן אפי" שנתבשל ונקרא ואפי" שחזר ונחמו

³מ"ן אברפ"ס ש"ק מ', ... כ"ע ס"א, ו"ב ס"ק ק'

שיטת הלבוש שן קרוש שחזר ונחמו ע"י בישול ד"נ כ"ח. ופ"א גורס בש"ע מותר רק במקום שאין פי"ס"ב -
ופ"א חולק, ופ"ס"ב פ"א כ"ע

⁴רמ"א ש"ע, וכ"ש ... דשרי, ו"ב ס"ק ק"ד

בסע"ף ג"ה ישנם שני ענינים: בישול, ואיסור נ"ע בשבת. שי"ש זו בש"ע ורמ"א ס"ל שאין איסור נ"ע בהפ"ת
שן קרוש - וכ"ש חז"ל קרוש שנתבשל בתוך הפתילה ואינו נ"ע כ"ע. פ"א מ"ס"ל שלט"א בישול רק בשן
קרוש אפי"ס ל"חשיבו כ"ש, א"ב חז"ל - ש"פ"א נ"ע ב"ש"ע - א"ל א"ס במקרה נ"ש קרוש מחמת פ"ק ד"נ
כל"ח יש ב"א"ב. (וכן ק"ח הנ"ש מ"ס שנתבשלו ד"נ כל"ח)

ג. בישול דבר שנ"אפ"ה או נ"ע: פ"א ש"ע מביאים מקור ל"ע מ"ן פ"א ש"ע ד"נ מ"ב בפ"ס -

⁵פ"סח"ס דף מ"א ע"א, יול"אין ברקיק ... א"ע"פ של"א נימוחי, ור"ש

ה"ר יו"ס ח"ס מבוש"ל פ"ו תבש"ל ול"א פ"ת ואין יול"אין בו חובת מ"ב

⁶ל"פ"ת מ"י ברמב"ם פ"ק ט' שבת, אות א', ... של"א נימוחי

ל"פ"ת מ"י בישול אחר אפי" נקרא שינוי מפותי וחייבים על"ו מ"ת

⁷מרדכי שבת ס"י ש"ב (מרדכי ס"ד דף ע"ב ע"א), מ"י"ו ר"אב"י"ה ... ול"כא

ל"פ"ת ר"אב"י"ה אין בישול אחר אפי"ב בכל"ע מלאכה

⁸ש"ע א"ח ס"י שייח סע"ז ה', ... משום בישול, ויש מתירין

ד"ע א' - ר"א"ס, ב' - ר"אב"י"ה - ול"פ"ת כל"ע פ"ש"ע בשן י"א עיקר פ"דן פ"א כ"אב"י"ה ויש להחזיר כ"א"ס.
ופ"ת פ"ש"ע ע"ק"ן כ"א"פ"ת ס"ת כ"אב"י"ה ול"א פ"זכ"ר את פ"א"ס בכל"ע -

⁹ש"ע ש"ק ס"א דברי המחבר, ובה"ע ד"ה ופ"א יבש

חימום ל"ד פ"אז"ר פ"א ל"י"ה ופ"ש"ע פתיר אפי" ב"אב"ל מבוש"ל

¹⁰חזון איש א"ח ס"י ע"ז ס"ק י"ד ד"ה ס"א

פ"חז"א ח"י של"א שייך ל"י אחר בישול אפי" ל"א"ס אל"א כ"ש שינוי חז"ר בש"ע - שנתבשל מ"ש, וכל"ד
פ"אז"ר מתחמם - א"ב"ל ע"ש נ"ש"ר כ"ו ש"פ.

וכ"ז ע"פ בישול אחר ל"י - א"ב"ל ב"ש"ע ל"בישול דבר כבוש או מ"לח ל"א מ"י"ו ב"א"ש"ע מ"י ש"ד"ר ג"ה -

¹¹פ"ר מ"ג"ס משב"ל"ת ז"ה ס"י שייח ס"ק ו' ד"ה פ"ש"א ... חייב מ"ה

ל"פ"ת פ"א ע"ס פ"א ר"ה ש"בישול דבר כבוש או מ"לח חייבים על"ו מ"ת. שפ"ר מ"ע"ס ל"א נתבשלו מ"ש.

חידושי **שבת פרק שלישי** **הר"ן**

¹ ועכשיו למדנו
זכות להתיר מה שנהגו עכשיו ליתן מים חמין
לתוך החמין בשבת אחר שכבר הוחמו בכדי
שהיד סולדת בהן שבאו לכלל בישול אף על פי
שעכשיו אינן חמין כל כך מכיון שאינן צוננין
דמשום בישול ליכא

¹⁰ סט"ו דבר שנחזשל כ"ל והוא יבש כו' מותר להניחו כנגד המדורה
כו', בנה"ל בשם אחרונים הק' דהא הו"ל ללי אחר בישול,
וע"כ ז"ל דכל שלא יבוא לטעם ללי ממש אלא שיחביש קלח אין בזה
בישול אחר בישול, ואפשר דללי קדר כדין בישול לענין זה, ודוקא
ללי על גחלים או על שפוד יש בצללי זו אחר בישול.

למנוע שאלות אחר בישול - דבר פשוט תבשיל שיש בו רמת המבוסס כ"ז ועדיין רותח דא שייך אוסור דאורייתא בהמשך בישולו אף אם מלמך ויפה לו - שש"י תוספת הבישול משתבת. יש אמתן אופן אשר דפי כמה ראשונים עדיין חייבים על תוספת בישול כזו.

לפי הבישול מחשבת כמה הנ"א יכולים להפסק ע"י בישול תבשיל אחד בשבת -

1. 'בישול דף ע"ד ע"א, תנא אחר מביא ... כולן חייבין, ורש"י

דפי בהרייתא פנמי בתבשיל המתבשל מקרב את בישולו וחייב נפת

2. 'רמב"ם פרק ט' שבת ה"כ ד' ... פרי זה מבשיל, ומניח, וחיוב...

הרמב"ם ופרש"א מחייבים רק על הפעם הראשונה, ופוסק מניח ע"י אף אם דא נסבור כן ונחייב גם על הפעם נוספות, בכל זאת פנמי בתבשיל המבוסס כ"ז (וכמב"ד דפי פרש"א) לכ"ע פאור, דאין בא"ב.

3. 'כ"ב בו סי' ע"א, וקיימא דן ... משום מניח

שיטת כ"ב בו פ"א שיש בא"ב בהפעם על האש נפת! ולפי הפסוק דמה-

4. 'שו"ת אגרות משה חלק א"ח ד' סי' ע"ד תשובה ט' בישול, דעת הפ"ב בו ... פ"ב

ר"נ פסוק שאפי' בתבשיל המבוסס כ"ז נשארו נקודות בלתי מבושלות, וע"י הפעם על האש מתבשלות. וא"כ יש דלן ע' שיטת - דפי הרמב"ם ופרש"א אין חיוב אלא בהפעם הראשונה, למ"מ הרמב"ם בפשטות חייבים על כל הפעם דמתבשל כ"ז, ולפי הפ"ב בו - על האש חייבים אפי' בתבשיל כ"ז.

5. 'רמב"ם פרק ט' שבת ה"א י"א ... כמבשיל בשבת

כאן אוסר הרמב"ם הוציא כ"ז שפוא מניח, ומניח שכל הפחית אלא על האש (גם בהפעם שני - ע"ד ע"א 2 - דא מניח שחייב שכל על האש)

6. 'כ"ס משנה שם ... וכן המנהג

הכ"ס משנה דמ"ד ברמב"ם ש.ע.ע פאור, דא דוקא. ואוסר אפי' שכל על האש אם המכ"ב דא מתבשל כ"ז ועדיין י"ב.

7. 'תפארת שמואל על הרא"ש שבת פרק ט' אות ט"ז, ודוקא בעודו ... בהפעם

תפארת"ש פ"ב ש"ן חיוב בהפעם שכל על האש, ועל האש אוסר מדרבנן בתבשיל כ"ז ע"ד ע"א ש"א ע"ד ע"א דא מתבשל כ"ז ויחשוב שכן מתבשל.

וא"כ: על האש בלעדי מתבשל כ"ז חייב לכ"ע (הרמב"ם ורש"א רק הפעם ראשונה) על האש בתבשיל כ"ז ע"ד ע"א בו חייב, לתפארת"ש אוסר, ולכ"מ ומ"מ מותר שכל על האש בלעדי מתבשל כ"ז ע"ד ע"א לכאורה חייב, לתפארת"ש מותר שכל על האש - ונתבשל כ"ז דא מניח מ' שיאסור.

8. 'שו"ע א"ח סי' ש"ח סעיף י"ח ... כל זכרו מותר ודברי הרמ"א

השו"ע אוסר הוציא כ"ז אפי' שכל על האש אבד בתנאי שכל מתבשל כ"ז - וכשיטתו בכ"ס משנה. הרמ"א אוסר דכחמה אף בתבשיל כ"ז על האש אפי' הוציא כ"ז.

9. 'משנה ברורה ס"ק קי"ז

צ"ק פ"ד כ"מ ש"ש בש"ע. והר"ב דפחית בתבשיל כ"ז על האש יש לו דפחית אפי' בהוציא כ"ז (הפחית דשיטת כ"ב בו שכל האש אפי' בתבשיל כ"ז שייך בישול דאורייתא), אב"ד שכל על האש אף אם יר"ב דפחית בהפעם שני ע"ד ע"א אינן מבושלים כ"ז - מ"מ דפחית מוציא כ"ז פ"ו חומרא יתירא.

10. 'שו"ת אגרות משה חלק א"ח ד' סי' ע"ד תשובה י' בישול, ולד"כ ... פתוחה

כ"ס"ו (במכסה) הפקדנה בלעדי מתבשל כ"ז יש בו משום בישול (ע"ד האש) ונתבשל כ"ז פחית ר"מ דשיטת תפארת"ש דע"ד ע"א מבושלים א"א מ"מ.

ופנה אפי' דשיטת כ"ב בו דא מניח בישול אחר בישול אלא בהפעם על האש, אב"ד ישנה שיטה פחיתא ע"ד ע"א -

11. 'שו"ע שם סעיף ד', אב"ד דבר ... לשרותו בחמין בשבת, מ"ב ס"ק ע"ג, ושע"כ אות מ"א

אוסר דפחית דבר יבש שנתבשל כ"ז על האש - מדרבנן משום עזרת חזרה שנתבשל דקמן, ופא"י רב חש דשיטת שכל האש תמיד יש בישול אחר בישול.

לן דמנים חייב משים מבשל אפילו בקדרה מבושלת כל זמן שהיא על האש אבל ביורה עקורה אין בה מישום מנים³ וקיימא

4 דעת הכל בו

שהוא אסור מדאורייתא אף שלא מובן הדבר, ואיכא קצת טעם לע"ד דאף שהקדרה הוא מבושל כל צרכו, סובר שאירע הרבה פעמים שאיכא קרטין דלא נתבשלו כל צרכן אף שהן ראויין לאכול דהוא אגב רובא דרובא מהקדרה שהוא מבושל כל צרכו, והגסה שמערב כשהוא על האש עושה שיתבשל גם הם,

10 י) האם מותר לכסות בשבת קדרה שנתבשלה כ"צ, דמשמע משו"ע הגר"ז סי' רנ"ד ס"ד דשרי, ונחלקו האחרונים בזה.

ולדינא מאחר שמבושלת כל צרכה הא ליכא איסור בשול והכל בו מסתבר שמחייב רק בהגסה מהטעם שכתבתי בשביל הקרטין שלא שייך זה בשימת כסוי אף על קדרה פתוחה ממש, וגם לדינא הגסה על האש הא הוא רק מדרבנן והיה לן להתיר, אבל לטעם התפא"ש שהחמירו בהגסה בעודו על האש משום שאפשר לטעות יש לאסור גם בכאן בכסוי דעל קדרה פתוחה

עד כאן עסקנו בהגדרת התיקון שבמלאכת בישול - ייזור ושיפור אוכל, חימום מים, לביצה, ריכוך וכו'; ופיר מקום לחשוב שם במלאכה נקבע א"י מפותו של התיקון הבלבד מבלי להתחשב באומציים. במסכת שבת מפורש דא כן-

1' שבת דל"ח ע"ב במשנה, אין נתתן בי"ב... ור' יוסי מתיר' ורש"י

אסור בשבת לבלות בי"ב ע"י שמניחים אותה בל"ד קומקום נחושת שפוחם על פאש ואכשין פוסר מננו (וגם נקרא בישול בתולדות פאור - פאש חמס את פקומקום, ופקומקום ל"ב את פבי"ב). אבל ל"בית בי"ב ע"י שגורים אותה על סודר שפוחם בחמה פל"ג ב"ר יוסי ורבנן. פ"א מסביר -

2' ע"ב במ"א דל"ט ע"א, אמר רב נחמן בחמה... דא גזרינן, ורש"י ד"ה א"א תולדות

באור ותולדותיו חייבים על פבישול מפ"ת, בחמה ע"מפה מותר לבשל בשבת לכתחלה, ובתולדות חמה סובר פת"ק שאסור מדרבנן כדי שלא יבאוו לפקל בתולדות פאור (שאין מקור פחום נכר בתולדות).
וצד"ן דא ראינו מפה מותר לבשל בחמה ע"מפה-

3' רש"י ע"ב ד"ה דשרי

לכאורה פתיר רש"י מצעם שיני (ואצ"ט דמלאכה ע"י שיני אסור מדרבנן כאן מותר - אולי שפוא שיני גמור וכמו שנראה במלאכות אחרות)

4' מהירת שבת כהלכתה פרק א' פ"ה קכ"ז, ובעיקר... הבישול'

אם פפיתר מבוסס על פיותו שיני תלוי במקום ובזמן.

5' קרית ספר דמבי"ט פרק ט' שבת, הנותן בי"ב... בסמנני המשכן

ממבי"ט דמדא ע"י מלאכת בישול כוללת אלא תיקון ע"י חום פאור וממילא אין מקום לחייב בישול בחמה.
מפ"א ע"ב פ"ה פוכחה ע"י סבת פפאור מכח שיני -

6' שבת דל"ח ע"ב במשנה, מצעש שעשו... ונ"א סוף ד"ט ע"א, ופכי קאמרי ... דגיפנום'

פ"א ר"ת פ"ה את פמחלוקת באם חמי אבר"ה נקראים תולדות חמה און תולדות פאור - ואם פפאור בחמה פוא מצעם שיני מפה דא נבדוק אם פדירק לבשל בחמי אבר"ה און לו, ולמצי נפק"מ אם מקור פחום פוא אור און דא? ולכאורה ל"ט ע"ב רש"י שכתב, אין דירק בישולו בכ"ר ר"ע שאין חמה בכלל מלאכת בישול.

7' ש"ת אגרות משה חלק א"ח ט' סי' נ"ב, פ"ה פאור, אלא כוונתם ... בישול'

דפי ר"מ כוונת רש"י שבישול בחמה אינו בכלל בישול שפ"ה במשכן - אלא שפ"ה מקום דלמוד חמה פאור וצו פ"ה תולדות - אלא שפ"ה ופבישול בחמה משנה פרי צב פירכא על פ"ה פאור בחמה פאור.

8' ע"ב בא"מ, וא"כ בהפ"ק-וי"ו ... דפ"א שבארת'

דפי ממבי"ט כל ע"י ע"י אינו בכלל בישול - אבל דר"מ אם דא נקרא משנה אפ"ה דלמוד מבישול שפוא חייב - נפק"מ במיקר"ט.
וכ"ז ע"י חמה ע"מפה, אבל בתולדות חמה נחלקו ר' יוסי ורבנן -

9' ש"ע א"ח סי' ש"ח סעיף ג', ומ"ב ס"ק כ"א

פלכא כחכמים ואסור לבשל בתולדות חמה בשבת.

מפשאלות בע"י פ"א דין פשיטא במים חמים מודו שנה בשבת -

10' ש"ת יביע אמר חלק ד' סי' ד"ד, פ"ה פ"ה, ופ"ה פ"ה ... פאור ע"ש'

כשפ"ה פקרים מתערבים עם פרותחים פ"ה בישול בתולדות חמה

11' מהירת שבת כהלכתה מפרדורא קנא פרק א' סכ"ט, ופ"ה ס"ז, דלאחלופ'

פ"ה פ"ה א"א אר"ב ר"ה דפתיר ב"ב שכל פמיתקן נקרא. דוד שפ"ה ול"א אתי דלאחלופ'

12' ע"ב כהלכתה מפרדורא תנינא פרק א' סעיף מ"ה, ופ"ה קכ"ז, פ"ה פ"ה'

כשפ"ה פ"ה ח"מ דודי שנה חזר פ"ה ואסור

4 ובעיקר דיני בישול בשמש יל"ע, דאולי בזמן הזה כשמפיקים חום מכוח השמש, יש מקום לאסור הבישול,

10 אודות שאלתו אם מותר להשתמש בשבת במים חמים שהוחמו באמצעות "דוד שמש". בהיות כי בעת שפותחים הברו של המים חמים שבדירה, מיד נכנסים תחתם מים צוננים לתוך הדוד, והרל כמבשל בשבת.

א ראשית כל עלינו לבאר בקצרה את הצד הטכני של הדוד שמש: הנה הדוד שמש עשוי בצורת חבית של מתכת עטוף בחומר בידוד העשוי לשמור על חום המים שלא יצטננו, כמעשה הטרמוס. וצנור המים (הבא מרשת חברת המים הכללית) נכנס בשולי החבית, ולעומתו יוצא צנור אחר בשולי החבית וסופו סתום באופן שאין יציאה ממנו. והוא משוח בצבע שחור אשר מטבעו לרכו חום השמש אליו. ועל הצנור הזה לוח זכוכית שמטרתו ג"כ לרכו חום השמש לבל ישלטו בו הרוחות המנשכות תמיד, ועי"ז המים שבצנור מתחממים. ומיד לאחר שהמים מתחממים חוזרים באופן אוטומטי אל תוך החבית, והחתימה באים מים צוננים. (כי טבע המים החמים לעלות ולצוף למעלה על פני המים הצוננים, לרוב קלותם. וכמיש בסי' הברית היא (מאמר ח פ"ב, דל"ז ע"ב).

ועולה זו של חימום המים וחזרתם לדוד וכניסת מים צוננים תחתם נמשכת מאליה רצוא ושוב עד שמתחממים כל המים שבחבית. וכראש החבית למעלה מחובר צנור היורד לדירה, ובעת שפותחים את הברו של המים החמים שבדירה, תיכף ומיד חוזרים תחתם מים צוננים אל תוך החבית שמתחממים ג"כ ע"י הצנור כנ"ל. — וכעת נבוא בסי' אל עמק יהושפט לברר הדין מבחינת ההלכה, כי אע"פ שאין כוונת פותח הברו שבדירה לחמם את המים הצוננים (הזורמים מיד עם פתיחתו לתוך הדוד), מ"מ הוי פסק רישיה, והר"ל כמבשל בשבת שאסור לבשל בתולדות חמה בשבת, דגורין תולדות חמה אטו תולדות האור, כדאיתא בשבת (טז). וכן פסקי הטושי"ע (סי' שיה כ"ג), שאסור לבשל בתולדות חמה, כגון בסודר שהיחם בחמה, גזירה משום תולדות האור, ע"ש.

11 ב. מותר • להוציא מים חמים מדודי-שמש, גם אם המים נתחממו בו בשבת, ואפילו אם נכנסים במקומם מים קרים לדוד ומתחממים על ידי החמים (10).

(10) שמעתי מפי גדול אחד, וסברתו עמו, כי מה שעס אסרו תולדות החמה, סי' שיש סע' ג, גזירה אטו תולדות האור, זה שייך בשאר דברים כמו סודר או חמי סבריה, ושם יכולים העולם לחשוב שנתחממו באור, ולכן אתי לאחופי, ומשו"ה גזרו, אבל הכא שדוד השמש מיוחד אך ורק למים שמתחממים בשמש או מתולדותיה, אין הגזירה של אתי לאחופי.

12

מה. טוב להימנע מלהוציא בשבת מים חמים מדודי-שמש, אם נכנסים במקומם לדוד מים קרים והם מתחממים על-ידי החמים (קכז).
ואם בנוי דודי-שמש בצורה כזאת שניתן להוציא ממנו מים חמים אף אם אין מים קרים נכנסים ויסגור תחילה היטב את הברו שדרכו זורמים המים הקרים למיכל — מותר להוציא ממנו בשבת מים חמים.

הגותן ביצה
בצד המיחם בשביל שתתגלגל ונתגלגלה חייב שהמבשל בתולדות האור כמבשל באור עצמה אבל לא בחמה ובתולדות חמה דבישול לא הוי אלא באור ותולדותיו דהכי נמי היה בסממני המשכן

7 הנה בדבר בשול בחמה דליכא איסור בשבת שפרשיי בשבת דף ל"ט וכן הר"ן מטעם דאין דרך בשול בכך, הוא פשוט משום דנהי שהבשול שהיה במשכן היה באש מ"מ היה שייך למילף גם בשול ע"י חמה להיות תולדה, דהא מכל האבות מלאכות שהיו במשכן הרי למדין לרייב גם כל הדומה להאבות באותו החיוב ממש ונקראו תולדות, שלכן הוצרך רש"י לפרש שאין למדין בשול ע"י חמה מבשול ע"י האש שהיה במשכן משום שאין דרך בשול בכך. ואין הכוונה דאין דרך בשול בכך כהא דעושה מלאכה כלאחר ידו ושאר שניים שפטור כדאיתא בדה"ב בהוצאה וה"ה בכל מלאכה שצריך לעשותה כדרך שעושים בני"א מלאכה זו כדאשכחן בכמה דוכתי. דהא תויבן שבתולדות החמה איכא גם אלו שדרך לבשל בהם ממש כמו בתולדות האור, דהרי המבשל בחמי טבריא תליא דלר' יוסי דסובר דתולדות אור הם דחלפי אפתחא דגיהנם חייב ולרבנן דתולדות חמה נינהו פטור כדאר"ח בדה"ב מ', ואם אין דרך מלאכה בכך מ"ט יתחייב כשהוא תולדות האור.

אלא כוונתם דאף דאין להחשיב דלאו דרך מלאכה הוא לבשל בחמה דאם אין לו עצים והוא דבר המתבשל בחמה יבשלו בחמה, אבל כיון שעכ"פ אין מבשלין בחמה אלא כשאין לו עצים אין למילף אותו מבשול על ידי האור שהיתה במשכן להחשיבו תולדה מאחר שאינו דומה להבשול שהיה במשכן.

וממילא מאחר שלא ילפינן בשול חמה מבשול האור ליכא חיוב אף לא לתולדות החמה אף שדרך הבשול על ידם הוא כמו על ידי תולדות האור, דהסודר הא נתחמם בחמה באותה מדה שנתחמם באש, וחמי טבריא הם חמים כחמי האור, דמאחר דהבשול דחמה אינה מכלל המלאכה משום דלא דמו למבשל שהיה במשכן אין למילף שוב את התולדות דממילא גם הם לא דמו לבשול שבמשכן כיון שהם תולדות דבר שאין בו מלאכת בשול.

8 וא"כ בהמקירייו אווען שטוב לבשל בו כמו באש ממש ואלו שיש להם תנור כזה משתמשים בו יותר מבשול דבאש ומה שלא נתפשטו תנורים אלו עדיין הוא משום דלא מצוי עדיין הרבה תנורים וכשיהיו מצויין ודאי ישתמשו בהם כו"ע דהא הוא יותר טוב, ודאי יש למילף מבשול דאור דהיה במשכן בחשיבות תולדה שהוא לכל הדינים כהאב דבשול ע"י האור לאיסור ולחיוב סקילה וחטאת, לא רק לרש"י והר"ן אלא אף לקרית ספר דהרי לא פליגי כלל לפ"מ שבארתי.

(קכז) שמעתי מהגרש"ז אויערבך שליט"א, ונימוקו עמו, דמכיון שיש מקומות שהמיתקן מופעל בכוה החשמל בימים המעוננים, חיישינן שמא יבוא להוציא מים מדודי-שמש גם בזמן שהוא מופעל בחשמל, ואפשר דגם זה בכלל הגזירה דאתי לאחופי תולדות השמש בתולדות האש, עכ"ל.

למדינת ישראל בתולדות האור חיוב אבדל פמבשע בתולדותינו אין בזה שום איסור דאורייתא (ובחמיה
אזכרה מותר אפי' מדרבנן) מפני שפגרת מלאכות בישול היא תיקון חומר א"י חוס האור (ולר"מ כל חוס
שמקורו נעם לשימוש - פמבשע בו חיוב משום תולדות בישול). בה"מ נז"ע שד"א כל שימוש בתולדות האור יש בו כדי
לחייב משום בישול -

1' שבת דל' מ' א"ב, אמר רב יצחק בר אבדימי פ"ק... ותן, ושל"מ כלי שנ...מבשע'

אם רובים לחמץ שכן בשבת אסור לטעון את הפך עם פשמן בתוך ספד מים - שפוחו בו פנים על פאש,
ואכילו פוסק ספד מן פאש - כל זמן שפנים הם י"ס"ב, שזה בישול בתולדות האור. לא כן אם פנים פחמים
פוצרו לספד אחר - פאש מותר לטעון את פך פשמן אד תוך פנים ואז אס עדין י"ס"ב - מפני שכלי שני אינו
מבשע. פ"מ' דא פסבירא ל"מ -

2' תוס' פ"ק ושנא מנינא

פתוס' מסבירים שבכלי ראשון עם דפנות הפלי נתחממו על פאש אבדל בכ"ש דפנות לא נתחממו על פאש
ומלא פנים שבכלי פולחים ומתקררים אין בהם כדי לבשע את פשמן שבפך. (ל"א ברור אס פכונג שבמזיאות
פשמן לא י"ע ל"ס"ב, או שאפילו אס כן י"ע ל"ס"ב אין לזה לורת בישול).

א"פ פוסק פתוס' מ"כאו פאחרונים אופנים שכלי שני כן יחשב כמבשע -

3' ש"ק יורה דעה ס"ק ק"ה ס"ק ח'... שפי' סולדת בו א"ש'

לפי מהפ"ש דבר זה שפי"ב דיעו ככ"ר לעולם שאינו נמאך על דפנות ופא מחזיק את פחוס. ופסק כן
פ"ש'.

4' ש"ע אור"ח ס"ק ש"ח סעיף י"א, ומ"ב ס"ק ק"ח... בכד גוני'

פ"מ"ב פ"ק דעת מהפ"ש'.

אופן שני פא בנגע למתקת שמכניסים לסיר וממלאים אותה כדי לערות ממנה לספדים או ללחות. בפלכות
פגלכות כלים יש כדל שדבר פמבשע ככ"ר טעון פגלעל בכ"ר ודבר שמערים לתוכו מכ"ר מכשירים אותו א"י
אז"ר מכ"ר. פפוסקים דנים באם אפשר לפגעים כלי פטעון אר"ו דרך כלל שממלאים מכ"ר -

5' ט"ז יו"ד סוף סי' ז"ב, כתוב במפר"ד... תפא פשפ"י', ותו דפתוס'... דכלי ראשון'

שי"ת מפר"ד פ"א פאס פשאיר, פכל' בסיר אז שפנים שבתוכה נרתחו פ"מ אכ"י פ"ד דין כ"ר, ופ"ט אצן
פאפ"י אס לא נתבשלו בתוך פכל' יש אפ"י דין כ"ר אס דפנותיה נתחממו.

6' משנה ברורה סי' ש"ח ס"ק פ"ז

פ"מ"ב פ"ק דעת פ"ט, וכל שכן באופן פ"מ למפר"ד נחשבת ככ"ר.

7' חזון איש אור"ח סי' קכ"ב ס"ק ג', ואם שאובים... כלי שני'

פחז"א אצן פאס נתחממה פכל' נחמת פחמין שבכ"ר שפוסק מצ"ל פאש פרי פ"א ככל כלי שני

אין אחר בנגע לאוי יכולת כלי שני לבשע מ"ינן ברמב"ם בפלכות מעשרות. פלכפ פסוקה פ"א שותר לאכוד
- באופן ארצי - מפירות פ"מ פופרשו מפס תרומות ומעשרות ובתנאי של"א נ"מרו מלאכותן אחר מפדרכים
פאסריס לאכילת ארצי פוא א"י בישול - מפני שפבישול נחשב למאר מלאכה -

8' רמב"ם פרק ג' מעשר פ"ד ט"ו, ונתן לך פ"ק קטנה...

מותר לאכוד אכילת ארצי מפירות שפוחו בכלי שני שאין כ"ש מבשע. אבדל אס פכ"ש פ"ה כל כק חס אז שי"ד
ש"ד אדס פיתה נביות בו ד"מ כמבשעים.

9' רדב"ז פ"ק אור"ח סי' חס... אכ"ז פוא מבשע', אוד יש דתרת'... גמרה מלאכות'

פרדב"ז מסתפק אס ל"שן פרמב"ם לאו דוקא ול"א בא לאסור אכ"ז כ"ר, או שלען מעשר א"י מעשה בישול
אכ"ז אמר מלאכה - ובכ"ש חס מאד נקרא אמר מלאכה. וא"כ שי"ה לרדב"ז ברור ש"מ לרמב"ם אין כלי
שני מבשע.

10' משנה ברורה סי' ש"ח ס"ק מ"ח

פ"ח" אדס פ"ש עם לבישול בשבת בכ"ש שפי' נביות בו.

7' ואם שוחזין מחיך
הקדירה צענה שהיא ענ החש, כף עזמה נעשיח כלי ראשון, והללוחיה
נאשרת כדי קליפה, [ע"י ע"י ס"ם ל"צ וצנה"כ ש"ס] ואם שוחזין
מן הקדירה לאחר שהעצירה מעל החש, נראה מדברי הראשונים
שהצ"ח ע"י ש"ס שמה שצ"ק הוי דין כלי שני

למדינת את הפוסבר בתוס' לזה שאין כלי שני ממשל - שדפנותיו ה'לוננת מ'לוננת את החמים שבכלי במשך הזמן וז"ל סברא זו חידשו האחרונים כמה אופנים שבהם כלי שני ממשל - דבר זה (מפרש"ל). כלל שהשקפה בכ"ר (ט"ז), וכ"ל פהם ביותר עז כדי שפי' נבית בו (ח"י אדום).

ופנה, תוס' בשבת העלו חקירה - פאם זו כש"כ אינו ממשל נבוע מ'לוננת החמים ע"י הדפנות ה'לוננת, או שדפנות החמות של כ"ר מחזיקות את חום החמים ופאדדן כבר אינו מניח לכ"ל ממשל. הנפק"מ י"א ב"יור שאין לנע לא דפנות חמות ולא דפנות ל'לוננת - ופי"ע עירוי מכ"ר ע"ל אוכל חי. אום כ"ל אינו ממשל בגלל דפנותיו ה'לוננת פרי כאון אין דפנות ל'לוננת, אביל אום רק כ"ר ממשל בגלל דפנותיו החמות פרי כבר י"א החמים מתוק דפנות החמות של הכ"ר. תוס' נוסו לפשוט את הפאסל מדויק בלשון המשנה בשבת -

1. שבת דל' מ"ב סוף ע"א משנה ... התחוו', רש"י, ותוס' ע"ב ד"ה אביל, דאדארבא ... בתוכה'

איסור ליתן תבלין ע"ל אוכל חם בכ"ר מותר אום פאובל מונח בכ"ל - ומזה שמשנה הפאסל את דין הפאסל חמין מכ"ר ע"ל אוכל חי א"א לפוכיח שזה מותר או איסור - שמתוק אי' הפאסל ברישא אום דין כ"ר משנה שפאובל ככ"ל, ומזה שאינו מופיע בסיפא אום דין כ"ל משנה שפאובל ככ"ר - וז"ל המשנה לא אסוקה לזה כלל.

ופנה, חו"ל ממשל של בישול בשבת קיימת אום הפאסל אום עירוי ככ"ר בנע דבליעת אביל אביל אביל - דק"ל ע"ל שאום חתיכת פיתר נעצות זו בזה כששתיפן ל'לוננת אין הפיתר בולע מן הפאסל, ואום מדיחום את הפיתר לפסיר את משנת הפאסל שפאובל נדבוק אום שפאובל מותר. ל"א כן פיו רותחות - למשל איסור ופיתר פנ"לים אום פתוח ששעז לזה בזה און אומרים שפאסל נבילע דבליעת אביל אביל אביל (בלשון חז"ל, כדי לשי"ל). אום ק"ל שרק בכ"ל ראשון יש בליעת כאביל אביל אביל אביל שני. ומחילא נשאלת הפאסל מפי יפי' דדין אום עירוי איסור חם מכ"ר אום פיתר ל'לונ - פאום דין ככ"ר (ו"ל נשי"ל) או ככ"ל (ודי בהדחה). שלל כדי עירוי בשבת, בנע דבליעת איסור יש לנע שתי סוליות מפורשות: אחת בזבחים פאסל בפי שפיר תבילע של בשר פקרבן מכ"ר אום רק אום יש חוב לפכשיר את הפכ"ל - שאום עירוי ככ"ר פרי בלע הפכ"ל ממשל קדשים, ולתאחר זמן אכילת פקרבן נעשה בלע ענת. פאסל פשני' פיא בפסחים וזוקת באיסור ופיתר כשא' מפה רותח וכו' ל'לוננבילע א' אום פשני' (נכון לפכ"ל שאין לנע שום פוכחה שחמום שיש בו לפבליע נקרא בישול).

2. זבחים דל' ז"ה ע"ב במשנה ... שפאובל, ודא' ... ישבר' ורש"י ד"ה פ"ל

אין הפאסל מוצעת לכ"ל חרם ולפוכיח אום נאסר און שפיר - מנמלת, בו' מרבין אום עירוי לתוכו אוסרו - וא"כ עירוי אוסר ואין לו דין כ"ל (בנע דבליעת)

3. פסחים דל' ע"ה סוף ע"ב, אתמר חם לתוק חם ... תתאפז גבר', ורש"י

לרב עירוי כ"ר אוסר, ול'לוננע שפונח ע"ל איסור רותח בכ"ר שלל אום פאסל לא נאסר למשול ל'לוננע ע"ל רותח נאסר, אביל איסור רותח שפיר מכ"ר ע"ל פיתר ל'לוננע אין יביל לאסרו. ובלע כמשול כמו משני בברייתא (בתוספת פראים).

4. ע"א ע"א, תניא כוותיה דמשול ... לתוק ל'לוננע לתוק ל'לוננע מדיח'

כאן פאסל שא"ל למשול עירוי מבלע קב"ל וכו' לפסיר את שפאובל פחילון של פיתר במקום שנעז בו פאסל פרות.

בצ"ל תוס' מחולקים בעז כמה אפשר למחז' ממשליות פאלו לעירוי בשבת -

5. תוס' שבת דל' מ"ב ע"ב ד"ה אביל, ורבין משול ... חשיב ממשל, ונראוה ... מדיח (תניא)

פ"ל ע"ל (ב"ר) למד מתתאפז גבר שפיר ככ"ל וזה שמשל כדי קליפת פאסל דין בבלע חם ובזבחים הפכ"ל און פכ"ל בגלל דקליפת שפאסל. פ"ל למד זבחים שפיר נתרבה בכלל בישול - ואז"ל דאין מבלע יתר מקליפת אביל עדיין ממשל ככ"ר. פאסל פשילית (בתוס' זבחים מפורש שזה ר"ת) וברת שפיר ממשל כדי קליפת כמו שמשל כדי קליפת.

6. ש"ע או"ח סי' שפ"ח סוף י', ומ"ב ס"ק ע"ד ... כדי קליפת'

שפ"ע בודאי לא פסק כ"ל - שלפי פ"ל אין עירוי ממשל כלל ומותר לערות מכ"ר ע"ל אוכל חי - אביל לא פירש אום ממשל פכ"ל ככ"ר (ר"י) או רק כדי קליפת (כ"ר ת). פ"ל פסק כ"ר ת, ועירוי ממשל כדי קליפת (ונפק"מ אום רו"ב לערות חמין מכ"ר ע"ל אוכל ממשל - שפכ"סו פאובל פקליפת ופאובל אום בישול)

למדנו שכלי ראשון ממשל. כלי שני אינו ממשל (חול) מדבר אש לפי המפרש"ל. כלל לפי פס"ז, וכשפי' נכזית בו דמ"א, וז"ל - לפי פ"ש אינו ממשל (דתמאכא אבר). לר"י ממשל (מזה שכלי שצ"ו לתוכו קדשים רותמים חייב בפעולה), ולר"ת ממשל רק כדי קליפה (כמו בתמאכא אבר - אדמיקר אי אפטר דל"א בל"א פורתא)

ופנה הפהדע שבין כ"ר לכ"ש ראיון עם בדבר לח (שמן) וגם בדבר יבש (תבלין). אבל הלח שפי' אסור בכ"ר ומותר בכ"ש, פי' מונח בכלי (פק פשמן) בפני עצמו ולא בא במצא ישיר עם החמים וכ"ש של"א נמצאה בהם. שפיכת מים לתוך כלי וצירוב מים במים פואו סוג"א בפני עצמה במ"א ונחלקו פראשנים בפירוש.

1' משנה שבת דל"א נ"א ע"א, פתיחם... ונ"א' שם ... כדי להפשיט'

כלי שפתיחו בו מים וכבר פנו ממנו את המים החמים אבל פכלי צדין חס אסור ליתן לתוכו מצ"ח מים לזונגים כדי שיחממו (יס"ג). אבל מותר ליתן בו פרהב מים לזונגים כדי שיצטוו פושרים (פחות מים"ג). בסוף המשנה כתוב ש"ע - דע"ד דל"א #105) ומקורו מדין תמאכא אבר (ופסברא של אדמיקר בל"א פורתא פי"א רק לענין בל"א אב"ע אינו ממשל כלום). וב"ש שאסור לזונג לתוך חמין ואינו מחלקים בין כ"ר לשני לכאורה סוברים דאם כ"ש פאוסקת בצנ"ה

2' עם מ"ב ע"א, ת"ר נתן אדם ... מנסי' אוסר', ורש"י

לפי רש"י עם ב"ש וגם ב"ה סוברים תמאכא אבר אל"א שב"ש אסור עם כלי שני וכו"פ פתיחו (ר"ש בן מנסי' לכאורה אסור צירוי מ"כ ע"ג לזונג). ולפי מה שראינו צד כ"אן מוכח לפי רש"י שצירוי אינו ממשל כלום (כשי"ת ר"ע - דע"ד דל"א #105) ומקורו מדין תמאכא אבר (ופסברא של אדמיקר בל"א פורתא פי"א רק לענין בל"א אב"ע אינו ממשל כלום). וב"ש שאסור לזונג לתוך חמין ואינו מחלקים בין כ"ר לשני לכאורה סוברים דאם כ"ש ממשל

3' תוס' שם ד"ה נתן אדם

שי"ת ר"ת (לפ"ש בדל"א #105) פי"א שדיני בישול ובל"א שוים, וכן נחלקו אמוראים (רב ושמואל) אם צ"ל אב"ע או תמאכא אבר אי אפטר לומר שכבר פסכיו ב"ה וב"ש דתמאכא אבר, וגם סברת אדמיקר בל"א פורתא שייך אף בבישול - של"ע ממשל לכ"ה כדי קליפה - לכ"ה פי' דחס לתוך לזונג מותר בלזונג מרובים. (ופתוס' עם פירוש שב"ש מודים שאין כ"ש ממשל. ולא אסור אל"א מדרבנן משום צ"ה)

4' ר"ן פרק כ"ה (בר"ק ל"א ע"ב) ד"ה תנן רבנן ... דבשל המים התחתונים,

לפי ר"ן מודה רש"י לר"ת שכל המב"ע עם ממשל, אבל סובר שבצירוי נז"ל לתוך נז"ל פכ"ל מתערב ולכ"ע תמאכא אבר ואינו ממשל אפי' כדי קליפה. ונ"ל מנ"א שחול"ה משלשת פשיטות בצירוי יש עם שי"ת ר"ן שבצירוי נז"ל לתוך נז"ל עם כ"ש חמין לתוך לזונג אינו ממשל כלום.

5' ש"ע אור"ח סי' ש"ח סע"ף י"ב ורמ"א

ה"ש"ע פסק כתוס' (ר"ת) ולכן לא פתיר בכ"ר אפי' חמין לתוך לזונג. ופוס"ף פירמ"א שבלזונג מרובים מותר וב"ש פתוס' (ופ"ש"ע מודה לזה שאפי' במיחם עצמו מותר)

6' מ"ב שם ס"ק פ"ג, ואיין בח"א...

לזונג מרובין פירוש בשפיכה אחת שפכ"ל מתערב מיד, ופנה רש"י למד שאמ"א פואו כ"ר ולכן לזונג לתוך חמין אסור -

7' תוס' שם ד"ה אבל באמבטי, ומדנקט אמבטי ... ראשון פואו'

שי"ת פתוס' שרק מיחם במשנה פואו כ"ר אבל אמבטי פואו כ"ש אל"א שאסורו חז"ל משום מראית העין מפני שפואו חם מצד, ורק בלזונג מרובים מותר בכ"ר. ולרש"י באמבטי שני פכ"ל מותר, ובראשון חם לתוך לזונג מותר אבל לזונג לתוך חם אסור אפי' בלזונג מרובים - שפרי במרובים מפורש במשנה שבכ"ר מותר.

8' ר"ן שם (בר"ק כ"א ע"א), אבל באמבטי...

שי"ת ר"ן פי"א שאמבטי שפואו כ"ר - לזונג לתוך חמין אסור אפי' בלזונג מרובים ופואו יותר חמור משאר כ"ר בל"א חמין פריב (משמע שפואו דרבנן)

9' ש"ע אור"ח סי' ש"ח סע"ף י"א ורמ"א, ומ"ב ס"ק ע"ח ... על החמין, וס"ק ע"ז

פירמ"א פסק כתוס', ומ"ב חש לשי"ת ר"ן באמבטי ראשון, וא"כ, בצירוי מים לתוך מים בכ"ר - לזונג לתוך חם לכ"ע אסור ובלזונג מרובים מותר אם פואו בשפיכה אחת חול"ה אמבטי לפי ר"ן, חם לתוך לזונג מותר לרש"י ואסור לתוס' (ובלזונג מרובים מותר עם לתוס' ואולי אף באמבטי). בכלי שני פכ"ל מותר חול"ה אמבטי לתוס' של"א פתיח אל"א בלזונג מרובים.

למנוע שכלי שני אינו ממשע (חז"ל מדבר אש, כל, וכשפי' נכזי' בו), אבד ממנו בשבת מוכח שישנם דברים המתבטלים אף בכ"ע -

1' שבת דף קמ"א ע"ב משנה, כד שבא... ורש"י

מפורש במשנה שיותר מדי נאכלת חייב בחמין חז"ל ממליח וקולעים פאסופני - לשיטת הר"ש (לעיל דף #10 ס' 5) אפשר לפרש, מדיחין דמתנתין בצירוי נכ"ר שאינו ממשע, וחי' דמשנה משנה אלו (מליח...) יוצאים מן הכלל ומתבטלים צ"י צירוי כ"ר, אבד לר"י שצירוי ככ"ר - וכן לר"ת שממשע כדי קלפה - ע"כ הפיתר של מדיחין במאכלת חי פוא רק בכלי שני - דפי' שיותר מותר על מאכלת חי חמין מכלי שני - ובקולעים פאסופני ע"כ זה אסור! ופשוט פרי פסק כר"ת -

2' ש"ע אור"ח סי' ש"ח סעיף ד', ואם פוא דבר יגש... ומ"ב ס"ק ל"ה, ל"ז

דברים אלו נצטים אובד צ"י צירוי כ"ע ולכן נקרא בישול. אבד דבר פאסופני דחפה ב"נננמ כדי לטבול אין פדחה בכלל בישול ומותרת.
במ"א מ"יני צוד מאכלת שפי' דצה אחת מתבטל בכלי שני -

3' שבת דף מ"ב ע"ב, סבר רב יוסף (י"ק) ... כבישרא דתורא (תנינא), ורש"י

לשיטת י"ק אור"ח סי' ש"ח סעיף ד', ור"י ח"י שפאלח מתבטל בכ"ע, לר"י אין מתבטל אלא בכ"ר על פאש - וכמו בשר פשור אין מתבטל אלא על פאש.

4' תוס' שם ד"ה ופי'ן

כל מקום שיש במ"א ב' לשונות לרש"י ור"ת אם פאסופני פוא אסור או מ"ב, דאורייתא חייבים להחמיר, ובדרבנן - לרש"י פלכא כלישנא בתרא ולר"ת כחוקים, ושיטת ריב"א תמיד (אף בדאורייתא) פלכא כלישנא קמ"א. כאן פסקו תוס' כלישנא בתרא (שם רב נחמן סבר כן) שפאלח מותר אפי' בכ"ר ובלבד שפסירו מן פאש ופאלח אפי' בכלי שני (כלישנא קמ"א) תבא עליו ברכה.

5' ש"ע אור"ח סי' ש"ח סעיף ט', ... דתורא, ויש אוסרים ... תצ"ב, ומ"ב ס"ק ע"א

פשוט פסק כלישנא בתרא, ור"א פוסף פחומרא על תוס', ופ"ב פתיר במלח שלטן פוא ממשע (וכן בסוכה) אלא שפאלח בכ"ר לכתחלה (אב ליצפה) (ובבשר פשור א"א פאלח פראשנים ופשוט ור"א דדוקא בפ"ב אין מתבטל על פאש, אבד פלחלוחית שבו מתבטלת בכל כ"ר)
ופנה, אחרי שפורה במ"א שישנם דברים המתבטלים בכ"ע, פסתפקו פפוסקים ע"כ בדברים אחרים אם יש בהם מתבטלים בכ"ע -

6' הגפות מייחנות פרק ט' שבת אור"ח, וכתב רא"ס ... או בכ"ע

לפי רא"ס יש בישול אחר אפי' אסור לתן פת בכלי שני מחשש שדבר אפוי מתבטל אפי' בכ"ע.

7' ש"ע אור"ח סי' ש"ח סעיף ה', ומנן אברפס ס"ק י"ח, ומ"ב ס"ק מ"ב

פרמ"א פ"ב פנפח לכתחלה כרא"ס, ופוסף פלח"א ע"כ כל דבר שלכ"ו מ"יני בו פיתר פנפח בכלי שני אסור מספק. (למשל ראיון שאין כ"ע ממשע מן - דף #9 ס' 1, מ"ס - דף #10 ס' 2, תבלין דף #10 ס' 1) ופסק כן פנפח - ו"כ פיתר שכ"ע אין ממשע כמאז ואינו נמצא למשלה! שפ"ר רק מ"ס, שמן ותבלין מותרים בכ"ע (לפי ברור בא"ח תבלין מדובר) - ואפי' במ"ס ושמן רק כשאין פי' נכזי' בו, ואינו כל"א דבר אש, ומ"ס צירוי אסור. יש, אבד, קולא או באחרונים -

8' ש"ע שם סעיף ד', ... אם נ"א, ומ"ב ס"ק כ"ע

ח' שנתבטל ונ"א מותר בכלי שני

9' חזון איש אור"ח סי' נ"ב ס"ק י"ח, וכ' במ"ב ... בשאר דבר

פחזון איש חולק אמ"א וסובר שאין להסתפק אלא בדבר אפוי שבו מתבטל ע"כ בכלי שני ופנה, אף לפי פחזון איש עדיין אסור בנתינת מאכלת חי בכ"ע ומקורו ב"פ" פתוס' במשנה לעיל (ס' 1) שפתיחה פדחת דבר חי - ולר"ת ור"י ראיון שפאלח ע"כ איירי כשמצרף מכלי שני (דצירוי כ"ר ממשע) -

10' תוס' שבת דף ע"א ע"ב, וכד שלכ"א בא ... ולכ"א מ"חזי כמשע

פתוס' פקש - אם לר"ת איירי בכ"ע, למפ פתיחה פאלח רק צירוי מנן פא כ"ע אין ממשע אפי' להשרות את המאכלת בתוכו מותר? ותירכ"ו שנתנת מאכלת חי לתוך כ"ע אסור מדרבנן מפני שראוי כמשע. ו"כ נתנת מאכלת חי לכ"ע אסור מדרבנן, ולמ"א יש חשש דאורייתא.

9' וכי צמי"צ סקמ"צ

בשם המ"א דיש להחמיר בכל דבר שאין היתרו מבוחר בגמ', ומיכו ויל
 כיון דמיס ושמן מבוחר בגמ' שאין מחבשלין צמי"צ כדלמר מי צי
 מ"צ ח', אין להחמיר רק צפת המבוחר צמי"ג ומשום שהוא כגד
 חפיו נוח להבשיל חגל לא בשאר דבר

מצין אלאכט: פארום פדומה לאב
תולדות: דמיון באשרת בלעד

בישום

אלאכט שבת: תיקון שפי' באשכנ
(שבת א"ט ע"ב, מא"י קעביד')

תיקון חומר ע"י חוס האש

תיקון

(ייצור אלוכל) דבר שאינו נאכל (חי): חימומו לפחות מי"ב במקום שא"י להתבשם כאב"ד. אותר
במקום שיכוד. רש"י. אותר/רש"י (ש"ע): אסור
חימומו ע"י כ"ע/חז"ל. אסור מדרבנן ואולי מה"ת (ח"י שיצור)
בישום כאב"ד. ח"יב אס בישם כגרוגרת במקום א"י משנ צדדיו
בישום כל צורכו. ח"יב אס בישם כגרוגרת בסה"כ ככל אופן
פחות מכגרוגרת אסור (מאב"ד או כ"ע) (ח"י שיצור)

נתנת אלוכל על האש
או אש תחת התבשיל
הגם כ"י/רמ"ל/ראשונה
וכן הוצאה בכ"י

דבר הנאכל ע"י הדחק (כבר נתבשם כאב"ד): נש"א: פטור/רמב"ם (ש"ע). ח"יב וכ"ע בחי

(השבת אלוכל) דבר הנאכל חי אכלת הבישום משהיחו: רש"א ברמב"ם. פטור/מ"ב ברמב"ם, כל בו (רמ"א): ח"יב
וכ"ע בחי

דבר המבושם כ"ע אב"ד מצטמק ויפה לו: פטור

ואם חומר ונמוח: ע"בש כ"ע/ח/מ"א נמש. כ"יבש
הגם ספ"ע פאש: כל בו (רמ"א). ח"יב/תפ"א אסור/מ"א אותר
הגם ספ"ע פאש: תפ"א אש. אותר/רמ"א אסור
הוצאה בכ"ע פאש: מ"א אותר/תפ"א, רמ"א אסור
הוצאה בכ"ע פאש: רמ"א אסור/מ"א אותר
כ"יבש על האש: אג"מ. תפ"א אסור

דבר טח הנאכל חי וט"א נתבשם: רש"א ברמב"ם. פטור (חז"ל מחימום מים ושמן כקמ"ן)
מ"ב ברמב"ם, וכ"ע בו:

חימומו לפחות מי"ב: בא"ש"א"י ע"י ע"ב. אותר
יכ"ע ע"י ע"ב. אותר/רש"י (ש"ע): אסור
חימומו ע"י ע"ב: ח"יב

טח שנתבשם (ר"ן ע"ב) אג"מ: נש"א ע"י ע"ב/רש"א (רמ"א) אותר
וכ"ע רש"י ע"ב
ע"י ע"ב (רמ"א) ע"ב ח"יב אש אלא באמצע ויפה לו
אש אש"א ע"ב ע"ב

(שינוי אלוכל אופן) דבר מבושם ובא ע"ב, אפוי ובא ע"ב: רש"א ברמב"ם, ראב"ה. פטור
ח"יב: ר"ע א"ש ע"ב ע"ב

דבר אדום וכבוש ובא ע"ב: רש"א ברמב"ם. פטור/פ"ע ע"ב ע"ב. ח"יב

דבר המבושם בחמה ובא ע"ב: באור: פ"ע. ע"ב פטור

מצין אלאכט בישום

(חימום א"ט וש"א) ע"ב רש"א ברמב"ם חימומו ע"י ע"ב בכ"י רח"צ אבר קטן ומסתבר דה"ל בנש"א

(בישום סממ"ם ע"ב ע"ב) כ"ע א"י בשיעור הראוי ע"ב

תולדות בישום

(כיכ"ק חומרי"ם) המאסס ע"ב וכו'

המתיר מתכנת: ע"ב משנה (מ"ב) ברמב"ם, ראב"ה. ח"יב משום בישום כ"ע ע"ב
חז"ל ברמב"ם. ח"יב משום בישום א"ט כוונתו ע"ב
פארום ע"ב מתכנת: ע"ב (מ"ב) ברמב"ם. הבצרה ע"ב ע"ב/ראב"ה. בישום
חז"ל ברמב"ם. כוונה ע"ב ע"ב בישום, ע"ב ע"ב ע"ב, לאור ה"י ספ"ק

(לפקשות דבר רק) רש"י, ר"ח, ומ"ב ברמב"ם. פטור (א"ב באמצעות מתכנת קודם)
ע"ב ברמב"ם. ח"יב

חוק

אקור פחוס

אב אמאכט בישול: רק פאור ותולדותיו
תולדות חמה: אסור מדרבנן אטו תולדות פאור

תולדות בישול: אג"מ כ"א אקור חיאום שבוא טוב לבישול שלא ע"י פדחק
פפסות בקרית ספר. כ"א אקור אחר אינן בכלל אמאכט בישול
חמה עצמה: אותר

תולדות אקור פחוס

כ"י ראשון על האש: מבישול פכ"ל (וכן כנגד האדורה)

כ"י ראשון שלטא על האש: מבישול הכ"ל חו"מ: מ: בשר השור (מאעשת אסור בג"ע הפחלוחית)
מ"ח (תוס' פמ"א) פאחמיר תצ"ב (מ"ה-ג"ט סוכר טוב להחמיר)
א"י מרובים (ר"ן) באמבטי מבישול (הא גשפכה א')
כ"י שהכניסה ע"כ (חז"ל) על האש / ט"ז אכ"י שלטא על האש) והוציאם: מהר"ם כ"ד א"מ שהה/ט"ז (מ"ב) ט"ז אכ"י כ"ד

צירוי כ"י ראשון: רש"מ. אינן מבישול
ר"י מבישול הכ"ל

ר"ת, רש"י ע"פ הר"ן (מ"ב): עתוק תבשיל מבישול כדי קדיפה
עתוק נצט: ר"ן ברש"י אינן מבישול כ"ע/תוס' (ש"ס) מבישול כ"ק
עתוק נצט"ס מרובים: אינן מבישול (ואפי' באמבטי)

כ"י שני: דבר גוש: רש"ע. (מ"ב) דינן ככ"ר

כשפיד נבית בו: רדב"ז ברמב"ם. דינן ככ"ש/ח"א (מ"ב) דינן ככ"ר
אמבטי: רש"י. ככ"י שני / תוס' (שו"ע). מבישול פכ"ל מדרבנן חו"מ מ"י מרובים (הא גשפכה אחת)
ע"ח או תבשיל שהיס"ב: א"י, ש"מ, וע"ח שנתבשלו ונצטנן, (ותב"ע): אינן מבישול
קודיית האוספנון, מ"יח הישן: מבישול (ומ"ח רע"ב תוס' רמ"ז)
דבר אפ"י: ע"רא"ל (רמ"א) מבישול
שאר אמבטים: מ"ג"א (מ"ב) ספיקא דאורייתא / חז"ל אינן מבישול
(תוס' אסור מדרבנן משום דאיחזי כאמבטי)

צירוי כ"י שני: קודיית האוספנון, מ"יח הישן: מבישול

שאר דברים: אינן מבישול (חז"ל אמבטי חתום א"כ ע"פ ע"פ נ"מ מרובים)